

Jaarverslag 2016

**ZEBRA Gasnetwerk B.V.**

Vastgesteld  
26 april 2017



Bezoekadres  
Ampèrestraat 1  
4622 RE Bergen op Zoom

Correspondentieadres  
Postbus 24  
4600 AA Bergen op Zoom

Telefoon (0164) 21 09 51  
Fax (0164) 21 09 54  
j.slegers@zebragasnetwerk.nl  
www.zebragasnetwerk.nl

Vormgeving  
www.voicivormgeving.nl

Fotografie  
www.webtotaal-zeeland.nl

# Inhoudsopgave

Profiel van de onderneming	5
Infrastructuur netwerk	6
Bestuur en management van de vennootschap	7
Bestuursverslag	8
Aanbiedingsbrief jaarrekening aan Aandeelhouders	13
Geconsolideerde jaarrekening 2016	15
Geconsolideerde balans per 31 december 2016	16
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2016	17
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016	18
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	19
Toelichting op de geconsolideerde balans	21
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	24
Vennootschappelijke jaarrekening 2016	27
Vennootschappelijke balans per 31 december 2016	28
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2016	29
Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening	30
Toelichting op de vennootschappelijke balans	32
Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening	35
Overige gegevens	37



# Profiel van de onderneming

ZEBRA Gasnetwerk B.V. is - in het kader van de wijziging van de Gaswet van 22 juni 2000 - opgericht op 26 april 2001.

Haar activiteiten als netbeheerder zijn gericht op het transport van gas, de instandhouding, het beheer en de exploitatie van de tussen Sas van Gent en Klundert (gemeente Moerdijk) gelegen 28" (DN700) gastransportleiding.

Voor de uitvoering van deze activiteiten heeft ZEBRA Gasnetwerk B.V. een beheerovereenkomst gesloten met ZEBRA Pijpleiding V.O.F. In een nadere overeenkomst is bepaald dat ZEBRA Gasnetwerk B.V. is aangewezen als netbeheerder onder de voorwaarde dat ZEBRA Gasnetwerk B.V. de bestaande allocatie voor de transportrechten zal respecteren; de transportrechten zijn immers ondergebracht bij Energy Trading B.V. en DELTA Pipe B.V. voor 2/3e respectievelijk 1/3e deel. Het transport wordt uitgevoerd voor de zogenaamde shippers. De shippers zijn DOW Benelux B.V., RWE Supply & Trading GMBH (voorheen RWE Supply & Trading Netherlands B.V., Essent Energy Trading B.V. en EnTrade B.V.) en DELTA Energy B.V.

In een nadere overeenkomst heeft ZEBRA Gasnetwerk B.V. contracten overgenomen van ZEBRA Pijpleiding V.O.F. Dit ter uitvoering van de eerder vermelde beheerovereenkomst.

Het eigendom van het gasnet binnen ZEBRA wordt geheel gehouden door EnTrade Pipe B.V. en ZEBRA Activa B.V. (voorheen DELTA Pipe B.V.), welke beide firmanten zijn in ZEBRA Pijpleiding V.O.F. Door verwerving van de aandelen van ZEBRA Activa B.V. en EnTrade Pipe B.V. houdt ZEBRA Gasnetwerk B.V. op indirecte wijze het eigendom van het gastransportnet.

Voor het onderhoud en beheer van aftak-/aansluitleidingen en gasontvangststations van DELTA Pipe B.V., Enduris B.V., Enexis B.V. en RWE Supply & Trading GmbH zijn met ZEBRA Gasnetwerk B.V. dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.



# Bestuur en management van de vennootschap

## Aandeelhouders

De aandeelhouders zijn:

Enduris B.V.: belang 1/3e deel

Enexis B.V. (voorheen Essent Netwerk B.V.): belang 2/3e deel

## Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen bestaat uit:

Mevrouw A. van den Berg (voorzitter)

De heer ing. H.A. Bosch

De heer drs. F. Bijnen

De heer drs. L.C. Korteweg

De heer ir. H.J. Levelink

## Secretaris

De heer mr. J.P. Eydemis

## Directie

De heer mr. J.P.C.M. Slegers MPM

# Bestuursverslag

## Terugblik

### Resultaat

Het geconsolideerde resultaat vóór belastingen over 2016 bedraagt € 2.705.000; over 2015 bedroeg dit resultaat € 2.563.000.

Het geconsolideerde resultaat na belastingen over 2016 bedraagt € 2.056.000; over 2015 bedroeg dit resultaat € 1.950.000.

### Omzet en transport

In 2016 werd totaal 1.290.002.831 Nm<sup>3</sup> hoogcalorisch (HC) gas ingenomen en getransporteerd; in 2015 bedroeg deze hoeveelheid 1.248.909.804 Nm<sup>3</sup> gas.

Voor het onderhoud en beheer van aftak-/aansluitleidingen en gasontvangstations van DELTA Pipe B.V., Enduris B.V., Enexis B.V. en RWE Supply & Trading GMBH zijn met ZEBRA dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

In het afgelopen jaar hebben zich bij het gastransport geen calamiteiten of grote storingen voorgedaan.

## Tarieven en andere regulatoire aspecten

### Tarieven

Het door de ACM goedgekeurde capaciteitsafhankelijk tarief 2016 van ZEBRA voor het transport van gas bedraagt € 5,7506 jaar/m<sup>3</sup>/h en een vastrecht van € 480 per jaar per aansluiting.

Als gevolg van de nieuwe reguleringswijze is voor 2017 het transporttarief vastgesteld op € 9,2374 per jaar/m<sup>3</sup>/h en het vastrecht tarief op € 775.

## Financieel beheer netbeheerder

Op grond van het Besluit financieel beheer netbeheerder dient de netbeheerder aan de navolgende eisen te voldoen.

Financiële criteria	realisatie 2016	realisatie 2015
a. het bedrijfsresultaat voor rente en belasting gedeeld door de bruto rentelasten bedraagt minimaal 1,7	3,6	3,2
b. de som van de nettowinst uit gewone bedrijfsuitoefening, afschrijvingen, amortisatie, latente belastingen, overige kostenposten waarvoor geen kasgeld noodzakelijk is en bruto rentelasten gedeeld door de bruto rentelasten bedraagt ten minste 2,5	5,8	5,2
c. de som van de nettowinst uit gewone bedrijfsuitoefening, afschrijvingen, amortisatie, latente belastingen, overige kostenposten waarvoor geen kasgeld noodzakelijk is, gedeeld door de totale schuld bedraagt tenminste 0,11	0,31	0,27
d. de totale schuld gedeeld door de totale schuld en het eigen vermogen inclusief minderheidsbelangen en aandelen is maximaal 0,7	0,57	0,60





Bij de berekening van "d" is de voorgestelde dividenduitkering (2016: 2.056K) reeds verwerkt in het eigen vermogen en de kortlopende schulden.

## Treasurystatuut

Gedurende 2016 is geld uitgeleend aan Enexis B.V. Deze geldlening is uitgezet tegen het rentepercentage Euribor op afsluitingsdatum van de overeenkomst.

## Codata informatieverzoeken

In de verslagperiode is voldaan aan de Codata informatieverzoeken van ACM met betrekking tot Kengetallen gasnetten, Kwaliteit dienstverlening en transport gas, Productiviteitsdata en Kostenvoet vreemd vermogen. Daarnaast is voldaan aan het informatie verzoek omtrent de ratio's en de jaarrekening 2015.

## Personeel

De bedrijfsvoering bij ZEBRA Gasnetwerk wordt uitgevoerd door 9 Operators, 1 Technisch Specialist en 1 Manager Operations & Risk Management. Deze medewerkers zijn op basis van detachering vanuit Enexis B.V. en Enduris B.V. werkzaam.

Daarnaast wordt de Directeur ingehuurd via Slegers Interim-Management & Advies en wordt de management assistente ingehuurd via Finim & Partners B.V., ter ondersteuning van het management.

Voor het leveren van ondersteunende diensten op het gebied van financiën, regulering, juridische- en HSE-zaken is met Enexis B.V. een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

## Risico's

Onderstaand worden op basis van art2:391BW de voornaamste risico's van de onderneming beschreven. Voor ZEBRA Gasnetwerk B.V. geldt dat vanaf 1 september 2019 de bestaande transport- en capaciteitsovereenkomsten met de huidige shippers expireren. De daaruit voortvloeiende onzekerheden - vanaf 1 september 2019 - bestaan uit de dan opnieuw te contracteren capaciteiten en de dan geldende tarieven. Dit kan van invloed zijn op de waardering van de vaste activa van de vennootschap. Op dit moment lopen hiervoor onderzoeken en is met ACM gesproken over de problematiek. Wij gaan er van uit dat de continuïteit van de onderneming voor langere tijd gewaarborgd kan blijven.

## Risicomanagement

Bij het identificeren van risico's ligt de focus op de gebeurtenissen die een risico vormen voor de strategie, de financiën of de primaire doelstellingen van de onderneming.

Hierbij worden ook op andere beleidsterreinen (interne controle, business continuity, informatiebeveiliging, fysieke beveiliging, HSE, etc.) beleid en maatregelen ontwikkeld. Vanwege het belang van risicomanagement, mede in het licht van de toenemende maatschappelijke belangstelling voor corporate governance en compliancy, heeft ZEBRA Gasnetwerk deze onderwerpen toegevoegd aan haar procesmodel.

## Opleiding

Al jaren staat bij ZEBRA Gasnetwerk veiligheid voorop. De kennis van medewerkers speelt daarbij een belangrijke factor. Het management van ZEBRA Gasnetwerk stimuleert de medewerkers daarom in het volgen van opleidingen en/of trainingen en stelt deze in sommige gevallen verplicht. In 2016 zijn de volgende opleidingen gevolgd en/of gestart:

- herhalingscursus BHV (allen);
- hogere gastechniek (2 medewerkers);
- diverse in- en externe trainingen.

## Kwaliteit, milieu en veiligheid

De herziening van het ZEBRA management systeem (ZMS) is eind 2015 afgerond. Tijdens het verslagjaar 2016 werden diverse audits uitgevoerd op het voor 2016 toegepaste ZEBRA Management Systeem (ZMS). Het ZMS werd opnieuw gecertificeerd op de normen ISO-NEN 9001:2015, ISO-NEN 14001:2015 en ISO-NEN 55001:2014, volgens de High Level Structure. Daarnaast is in de scope opgenomen de NEN 3655:2015, waardoor ZEBRA Gasnetwerk volledig compliant is met de laatste wet- en regelgeving.

## Audits en inspecties

- Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T): inspectie op de effectiviteit van het uitgevoerde onderhoud;
- Staatstoezicht op de Mijnen (SodM): inspectie op de effectiviteit van het uitgevoerde onderhoud (in samenwerking met IL&T);
- DEKRA: inspectie op de werking van Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers (VCA);
- Enduris B.V. en Enexis B.V.: gezamenlijke audit op de nood- calamiteitenplannen.

## Reguliere bedrijfsvoering

Zoals voorzien in het managementsysteem werden diverse inspectie- en onderhoudsactiviteiten uitgevoerd om zowel de leiding-, de tracé- en de station integriteit te borgen. Tijdens de vlieginspecties is een aantal (graaf)activiteiten in de belemmerende strook waargenomen: ongemelde (graaf)werkzaamheden en activiteiten in de nabijheid van leidingen die de ongestoorde ligging niet beïnvloedden. Als gevolg daarvan zijn verschillende acties in gang gezet (stil leggen werkzaamheden, alsnog KLIC-melding).

In 2016 hebben zich geen incidenten en/of ongewilde gebeurtenissen voorgedaan, welke van invloed zijn geweest op de integriteit van het geëxploiteerde leidingsysteem.

De Kathodische Bescherming is in 2016 geheel gecontroleerd door middel van een Direct Current Voltage Gradient (DCVG) meting. Hierbij is een aantal afwijkingen geconstateerd dat in 2017 zal worden opgelost.

Voor zowel de gasontvangstations als de afsluiter locaties zijn de reguliere A-, B- en C-controles uitgevoerd en waar nodig heeft er preventief en correctief onderhoud plaatsgevonden. Daarnaast zijn de CV-installaties aan de jaarlijkse Periodieke Inspectie (PI) onderworpen en is de werking van de odorisatie installaties regelmatig gecontroleerd.

Geconstateerd kan worden dat er zich in 2016 geen dusdanige afwijkingen hebben voorgedaan die direct van invloed zijn op de integriteit van de leiding. Hiermee is aangetoond dat de getroffen beheersmaatregelen toereikend zijn en de beheerde leidingen alsmede de aangesloten equipments voldoen aan de gestelde eisen.

## Evaluatie projecten 2016

In 2016 hebben er meerdere noodoefeningen plaatsgevonden tussen de asset-owners en exploitant, met als doel de onderlinge samenwerking te oefenen.

In het kader van het project 'uitwijkplan' is in geval van calamiteiten, voor de controlekamer een uitwijklocatie voorzien. Het daartoe geschreven uitwijkplan is vastgesteld en getest.

Er is aanvang gemaakt met de realisatie van een nieuw noodplan. Dit zal in 2017 worden afgerond.

In opdracht van de provincie Zeeland heeft er een verlegging plaatsgevonden op een geëxploiteerde leiding van Enduris.

In opdracht van RWE heeft er een amovering plaatsgevonden van het gasstation Philip Morris en de daartoe behorende aansluitleiding.

## ***Verwachtingen 2017***

### **Bedrijfsvoering**

Opstellen van het Kwaliteits- en capaciteitsdocument 2018 – 2027.

Uitvoeren onderzoek naar samenhang van ICT systemen ter voorbereiding op de aanpassing voor het programma Nominatie, Allocatie en Reconciliatie.

### **Algemeen**

De diverse activiteiten en beoordelingen (waaronder uit de toestandrapportage) leiden tot de volgende aanbevelingen:

- oplossen van de afwijkingen die geconstateerd zijn bij de DCVG metingen;
- afronden actualisatie noodplan;
- houden van diverse noodoefeningen;
- aanpassen KB-systeem in Buisleidingenstraat ten behoeve van AC-corrosie;
- update risicoanalyses volgens vastgestelde interval.

### **Resultaten**

Het resultaat na belastingen 2016 is € 2.056.000. Voor 2017 wordt een resultaat verwacht dat iets hoger is dan het resultaat 2016.

# Aanbiedingsbrief jaarrekening aan Aandeelhouders

Bergen op Zoom, 26 april 2017

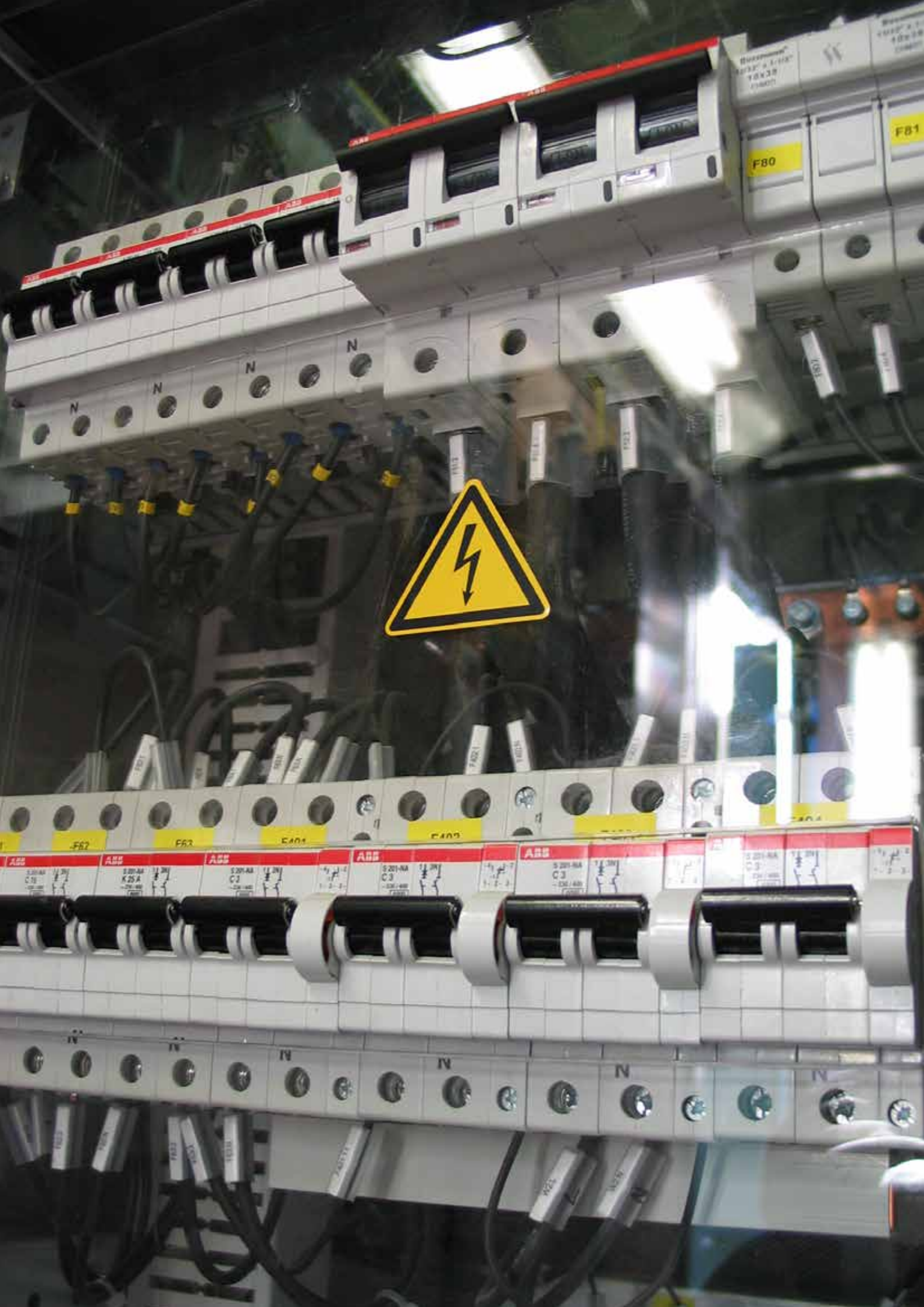
Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 18 lid 2 van de statuten bieden wij hierbij de jaarrekening over het jaar 2016 aan.

De jaarrekening is gecontroleerd door Ernst & Young Accountants.

Wij adviseren u de hierbij aangeboden jaarrekening vast te stellen.

ZEBRA Gasnetwerk B.V.  
mr. J.P.C.M. Slegers MPM  
Directeur





F80

F81

N

N

N

N

ABB S 201-NA C3

ABB S 201-NA K25A

ABB S 201-NA C3

ABB S 201-NA C3

ABB S 201-NA C3

S 201-NA C3

S 201-NA C3

F82

F83

F401

F402

F84

N

N

N

N

N

N

F83

F84

F85

F86

F87

F88

# Geconsolideerde jaarrekening 2016

Foto links: Elektrische installatie gasontvangstation Ossendrecht



## Geconsolideerde balans (vóór voorstel winstverdeling)

(bedragen in € 1.000)

	31 - 12 - 2016		31 - 12 - 2015	
<b>Activa</b>				
<b>Vaste activa</b>				
- immateriële vaste activa	47		78	
- materiële vaste activa	21.949		24.862	
		<b>21.996</b>		24.940
<b>Vlottende activa</b>				
<b>vorderingen</b>				
- handelsdebiteuren	609		558	
- geldleningen u/g	12.000		12.000	
- belastingen	-		-	
- overige vorderingen	35		31	
		<b>12.644</b>		12.589
<b>liquide middelen</b>		<b>4.330</b>		4.258
<b>Totaal activa</b>		<b>38.970</b>		41.787
<b>Passiva</b>				
<b>Eigen Vermogen</b>				
- gestort kapitaal	21		21	
- agio reserve	12.270		12.270	
- overige reserve	4.536		4.536	
- resultaat boekjaar	2.056		1.950	
		<b>18.883</b>		18.777
<b>Voorzieningen</b>				
- groot onderhoud		<b>240</b>		200
<b>Langlopende schulden</b>				
- langlopende verplichtingen	15.904		18.271	
- belastinglatentie	893		1.012	
		<b>16.797</b>		19.283
<b>Kortlopende schulden</b>				
- leveranciers	53		397	
- belastingen	66		107	
- overige schulden	2.931		3.023	
		<b>3.050</b>		3.527
<b>Totaal passiva</b>		<b>38.970</b>		41.787



## Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(bedragen in € 1.000)

	2016	2015
<b>Bedrijfsopbrengsten</b>		
Omzet transportvergoedingen gas	7.995	7.973
Overige bedrijfsopbrengsten	1.792	1.281
<b>Totaal bedrijfsopbrengsten</b>	<b>9.787</b>	9.254
<b>Bedrijfskosten</b>		
Kosten uitbesteed werk, materialen en overige externe kosten	3.070	2.552
Afschrijvingen vaste activa	2.944	2.944
Overige bedrijfskosten	48	48
<b>Totaal bedrijfskosten</b>	<b>6.062</b>	5.544
<b>Bedrijfsresultaat</b>	<b>3.725</b>	3.710
Financiële baten en lasten	1.020-	1.147-
<b>Resultaat voor belastingen</b>	<b>2.705</b>	2.563
Vennootschapsbelasting	649	613
<b>Resultaat na belastingen</b>	<b>2.056</b>	1.950

## Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(bedragen in € 1.000)

	2016	2015
Bedrijfsresultaat na belastingen	3.076	3.097
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	2.944	2.944
Mutatie voorziening	40	40
Mutaties in operationeel werkkapitaal	-532	-386
Betaald dividend	-1.950	-1.963
Financiële baten en lasten	-1.020	-1.147
<b>Kasstroom uit bedrijfs- en operationele activiteiten</b>	<b>2.558</b>	<b>2.585</b>
Investerings in materiële en immateriële vaste activa	0	-101
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>	<b>0</b>	<b>-101</b>
<b>Kasstroom voor financieringsactiviteiten</b>	<b>2.558</b>	<b>2.484</b>
Mutatie langlopende schulden	-2.486	-2.487
Geldleningen Enexis BV en DELTA NV	0	0
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>	<b>-2.486</b>	<b>-2.487</b>
<b>Kasstroom doorlopende activiteiten</b>	<b>72</b>	<b>-3</b>
Netto liquide middelen per 1 januari	4.258	4.261
<b>Netto liquide middelen einde boekjaar</b>	<b>4.330</b>	<b>4.258</b>

# Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

## Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van ZEBRA Gasnetwerk B.V. en haar dochtervennootschappen. Deze 100%-dochtervennootschappen zijn EnTrade Pipe B.V. en ZEBRA Activa B.V. - welke per 1 juli 2008 door aankoop werden verworven van respectievelijk Enexis B.V. (voorheen Essent Netwerk B.V.) en DELTA Pipe B.V. - en ZEBRA Pijpleiding V.O.F. EnTrade Pipe B.V. en ZEBRA Activa B.V. hebben gezamenlijk een 100%-belang in ZEBRA Pijpleiding V.O.F.

Bij de verkrijging per 1 juli 2008 van EnTrade Pipe B.V. en ZEBRA Activa B.V. zijn de activa en passiva van de overgenomen vennootschappen tegen reële waarde gewaardeerd en verwerkt, waarbij tevens een belastinglatentie is gevormd voor de waarderingsverschillen.

De financiële gegevens van EnTrade Pipe B.V., ZEBRA Activa B.V. en de financiële gegevens van hun (100%) belang in ZEBRA Pijpleiding V.O.F. zijn meegenomen in de consolidatie vanaf het moment van verkrijging van overheersende zeggenschap door ZEBRA Gasnetwerk B.V., zijnde 1 juli 2008.

## Grondslagen voor waardering

### **Vaste activa**

De vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen. Afschrijvingen vinden plaats volgens het lineaire systeem (zie voor de afschrijvingstermijnen de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening).

Bij de waardering van de vaste activa is uitgegaan van het voortzetten in een min of meer vergelijkbare omvang van de huidige bedrijfsactiviteiten na het expireren van de bestaande transport en capaciteitsovereenkomsten per 31 augustus 2019.

### **Vorderingen**

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, voor zover nodig rekeninghoudend met mogelijke oninbaarheid.

### **Voorzieningen**

De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

### **Rentedragende verplichtingen**

De rentedragende verplichtingen zijn gewaardeerd tegen de netto contante waarde van de toekomstige rente- en aflossingsverplichtingen.

### **Overige activa en passiva**

Alle overige posten in de balans worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

## Grondslagen van resultaatbepaling

### ***Omzet transportvergoedingen***

De transportvergoedingen zijn op grond van de Overeenkomst van Samenwerking berekend aan DELTA Pipe B.V. en RWE Supply & Trading GmbH op basis van overeengekomen capaciteit en tarief.

### ***Overige bedrijfsopbrengsten***

De vergoeding aan DOW Benelux B.V. is gebaseerd op de gesloten overeenkomst.

Op basis van gesloten dienstverleningsovereenkomsten wordt aan de netbeheerders een vergoeding in rekening gebracht voor het beheer en onderhoud van het aftakleidingennet en gasontvangststations. Verder is opgenomen de opbrengst van de overige dienstverlening aan derden.

### ***Kosten ter beschikkingstelling gastransportleiding***

Voor het ter beschikking stellen van de gastransportleiding wordt door ZEBRA Pijpleiding V.O.F. op basis van de Beheerovereenkomst een vergoeding in rekening gebracht.

### ***Overige bedrijfskosten***

Deze post betreft de bijdrage aan brancheverenigingen en de beloning van de leden van de Raad van Commissarissen.

### ***Vennootschapsbelasting***

De vennootschap is belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De berekening van de vennootschapsbelasting is gebaseerd op de geldende tariefstructuur, zijnde 20,0% over de eerste € 200.000 en 25,0% over het resterende fiscale resultaat. Daarnaast is bij de berekening van het fiscaal resultaat rekening gehouden met de door de Belastingdienst geboden faciliteiten.



Drain leiding afsluiter

# Toelichting op de geconsolideerde balans

(bedragen in € 1.000)

## Immateriële vaste activa

Dit betreft computersoftware ten behoeve van de besturing en bewaking van het gastransportproces en de ontwikkelkosten van het Pipeline Integrity Management Systeem (PIMS).

Overzicht immateriële vaste activa	2016	2015
Aanschafwaarde per 1 januari	893	860
Investeringen	0	33
Totaal aanschafwaarde per 31 december	893	893
Afschrijvingen per 1 januari	815	777
Afschrijvingen ten laste van het resultaat	31	38
Totaal afschrijvingen per 31 december	846	815
Boekwaarde per 31 december	47	78

## Materiële vaste activa

Het EHD-gasnet is de extra hoge druk transportleiding tussen Zelzate en Moerdijk. De overige activa betreft computerhardware ten behoeve van de besturing en bewaking van het gastransportproces, meet- en telecommunicatieapparatuur, gereedschappen en inrichting van het kantoor, van de werkplaats en van de bedrijfsauto's.

Overzicht materiële vaste activa	2016		
	EHD-gasnet	Ov. activa	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	67.121	701	67.822
Investeringen	0	0	0
Desinvesteringen	0	0	0
Aanschafwaarde per 31 december	67.121	701	67.822
Afschrijvingen per 1 januari	42.476	484	42.960
Afschrijvingen ten laste van het resultaat	2.837	76	2.913
Afschrijvingen per 31 december	45.313	560	45.873
Boekwaarde per 1 januari	24.645	217	24.862
Boekwaarde per 31 december	21.808	141	21.949

## Vlottende activa

De vorderingen Handelsdebiteuren bestaan uit de gefactureerde voorschot vergoedingen van de dienstverleningsovereenkomsten, de afrekeningen hiervoor en de onder handen werken positie van de werken voor derden 2016.

De vorderingen geldleningen u/g betreft de rentedragende geldleningen aan Enexis B.V. Hiervoor zijn geen zekerheden verkregen. Het gemiddeld rentepercentage Euribor over deze leningen u/g in 2016 was negatief. Daarom is gerekend met een rentepercentage van 0% (1-maands Euribor in 2015 was 0,02%).

De overige vorderingen betreft een afrekening van de ondersteunende diensten Enexis 2016.

## Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegoeden in rekening-courant bij de Rabobank, deze staan ter vrije beschikking. In april 2016 is ZEBRA Gasnetwerk B.V. overgegaan van The Royal Bank of Scotland (RBS) naar een nieuwe huisbankier Rabobank.

## Eigen vermogen

Voor de toelichting op het eigen vermogen verwijzen we naar het vennootschappelijke deel van de jaarrekening.

## Voorzieningen

### - *voorziening groot onderhoud*

Deze voorziening is gevormd voor het piggen van de gastransportleiding. De voorziening heeft een langlopend karakter.

## Langlopende schulden

### - *langlopende verplichting*

Dit betreft de rentedragende langlopende schuld en de toekomstige rente- en aflossingsverplichtingen uit hoofde van de zogenaamde Vergoeding kosten dubbeltelling.

Het verloop is als volgt:

	2016	2015
Saldo per 1 januari	20.513	22.978
Af: Aflossing	2.342	2.342
Af: Amortisatie	24	23
Subtotaal	18.247	20.613
Af: Aflossingsverplichting, vervallende binnen 1 jaar	2.342	2.342
Totaal	15.904	18.271

Het rentepercentage van de rentedragende langlopende schuld is 5,5. De reële waarde van de langlopende schuld is per 31 december 2016 circa 19,7 miljoen.

### - *belastinglatentie*

Deze belastinglatentie heeft betrekking op:

- de aanpassing van historische naar actuele waarde van het gastransportnet en de langlopende schuld
- een tijdelijk verschil tussen het commerciële resultaat en het resultaat op fiscale grondslagen als gevolg van de door de Belastingdienst toegestane faciliteit van vervroegde afschrijving op nieuwe bedrijfsmiddelen.

Het verloop is als volgt:

	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Saldo per 1 januari	1.012	1.134
Af:Vrijval via het resultaat	119	122
Saldo per 31 december	893	1.012

## Kortlopende schulden

### - *leveranciers*

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	<b>31-12-16</b>	<b>31-12-15</b>
Leveranciers	53	397

### - *belastingen*

De belastingschuld kan als volgt worden gespecificeerd:

	<b>31-12-16</b>	<b>31-12-15</b>
Omzetbelasting	30	60
Vennootschapsbelasting	36	48
Totaal	66	107

### - *overige schulden*

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	<b>31-12-16</b>	<b>31-12-15</b>
Nog te ontvangen facturen	589	672
Langlopende verplichting, vervallende binnen 1 jaar	2.342	2.342
Nog te verrekenen bedragen		9
Totaal	2.931	3.023

# Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

(bedragen in € 1.000)

Voor een toelichting op de winst- en verliesrekening wordt tevens verwezen naar de grondslagen van resultaatbepaling.

## Kosten uitbesteed werk, materialen en overige externe kosten

Deze kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2016	2015
Materialen	92	148
Uitbesteed werk	1.406	919
Kosten gedetacheerd en ingeleend personeel	1.094	1.071
Overige externe kosten	478	413
Totaal	3.070	2.552

De kosten uitbesteed werk zijn hoger ten gevolge van de werkzaamheden van de reconstructie Tractaatweg en het amoveren van het gasontvangstation WKC Bergen op Zoom. Deze kosten zijn doorberekend aan derden.

Alle medewerkers van ZEBRA Gasnetwerk B.V. zijn werkzaam op basis van detachering.

## Afschrijvingen vaste activa

Afschrijvingen vinden plaats volgens het lineaire systeem.

Het EHD-gastransportnet wordt afgeschreven in 25 jaar.

De ethernetverbindingen telemetrie worden afgeschreven in 15 jaar.

De computersoftware ten behoeve van de besturing en bewaking van het gastransport-proces en de ontwikkelkosten van het Pipeline Integrity Management Systeem (PIMS) worden afgeschreven in 5 jaar.

De computerhardware ten behoeve van de besturing en bewaking van het gastransport-proces, meet- en telecommunicatieapparatuur, gereedschappen en de inrichting van de bedrijfsauto's wordt afgeschreven in 5 jaar. De afschrijvingstermijn van de T-split is 4 jaar.

De inrichting en inventaris van het (gehuurde) kantoor met werkplaats wordt afgeschreven in 10 jaar.

## Overige bedrijfskosten

Deze post betreft de bijdrage aan brancheverenigingen en de bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen, welke € 31.500 bedraagt.



## Wet openbaarheid topinkomens

### Wet Normering Topinkomens

Vanaf boekjaar 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht (Besluit van 15 november 2012). Op grond van de WNT dienen de individuele inkomensgegevens van topfunctionarissen te worden gerapporteerd. Voor ZEBRA Gasnetwerk B.V. worden de leden van de Raad van Commissarissen alsmede de heer Slegers gekwalificeerd als topfunctionaris in het kader van de WNT.

### Bezoldiging van (ex-)bestuurders en (ex-)commissarissen

#### Bestuurders

De bezoldiging van de bestuurder, die in het boekjaar ten laste van de vennootschappen zijn gekomen, bedraagt € 98.500 (2015: € 90.000) en bestaat uit de kosten van Slegers Interim-Management & Advies aan ZEBRA Pijpleiding V.O.F. (€ 37.400) en aan ZEBRA Gasnetwerk B.V. (€ 61.100) voor de werkzaamheden van de directeur mr. J.P.C.M. Slegers MPM.

#### Commissarissen

De bezoldiging van huidige en gewezen commissarissen die in het boekjaar ten laste van de vennootschap zijn gekomen bedragen € 31.500 (2015: € 31.500) en is naar individuele commissaris als volgt gespecificeerd (in euro's):

	2016	2015
Mevrouw A. van den Berg (voorzitter)	7.500	7.500
De heer ing. H.A. Bosch	6.000	6.000
De heer drs F. Bijnen	6.000	6.000
De heer drs. L.C. Korteweg	6.000	6.000
De heer ir. H.J. Levelink	6.000	6.000
Totaal	31.500	31.500

## Financiële baten en lasten

Specificatie van financiële baten en lasten:	2016	2015
Rentebaten	12	14
Rentelasten langlopende rentedragende verplichting	1.031	1.161
Totale financiële lasten	1.020	1.147



# Vennootschappelijke jaarrekening 2016

Foto links: Gasdrukmeter

## Vennootschappelijke balans (vóór voorstel winstverdeling)

(bedragen in € 1.000)

	31 - 12 - 2016		31 - 12 - 2015	
<b>Activa</b>				
<b>Vaste activa</b>				
- immateriële vaste activa	47		78	
- materiële vaste activa	317		410	
		364		488
<b>Financiële vaste activa</b>				
- deelnemingen		2.787		3.159
<b>Vlottende activa</b>				
<b>vorderingen</b>				
- handelsdebiteuren	609		558	
- geldleningen	12.000		12.000	
- belastingen	-		-	
- rekening-courant dochterbedrijven	-		-	
- overige vorderingen	35		31	
		12.644		12.589
<b>liquide middelen</b>		4.215		3.417
<b>Totaal activa</b>		20.010		19.653
<b>Passiva</b>				
<b>Eigen Vermogen</b>				
- gestort kapitaal	21		21	
- agio reserve	12.270		12.270	
- overige reserve	4.536		4.536	
- resultaat boekjaar	2.056		1.950	
		18.883		18.777
<b>Voorzieningen</b>		240		200
<b>Belastinglatentie</b>		46		53
<b>Kortlopende schulden</b>				
- leveranciers	53		39	
- rekening-courant dochterbedrijven	295		180	
- belastingen	99		121	
- overige schulden	394		283	
		841		623
<b>Totaal passiva</b>		20.010		19.653

## Vennootschappelijke winst- en verliesrekening

(bedragen in € 1.000)

	2016	2015
<b>Bedrijfsopbrengsten</b>		
Omzet transportvergoedingen gas	7.995	7.973
Overige bedrijfsopbrengsten	1.792	1.281
<b>Totaal bedrijfsopbrengsten</b>	<b>9.787</b>	9.254
<b>Bedrijfskosten</b>		
Kosten ter beschikkingstelling gastransportleiding	3.724	3.893
Kosten uitbesteed werk, materialen en overige externe kosten	3.006	2.489
Afschrijvingen vaste activa	124	124
Overige bedrijfskosten	48	48
<b>Totaal bedrijfskosten</b>	<b>6.902</b>	6.554
<b>Bedrijfsresultaat</b>	<b>2.885</b>	2.700
Resultaat deelnemingen	129-	98-
Financiële baten en lasten	10	13
<b>Resultaat voor belastingen</b>	<b>2.766</b>	2.615
Vennootschapsbelasting	710	665
<b>Resultaat na belastingen</b>	<b>2.056</b>	1.950

# Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

## Algemeen

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Ter voldoening aan de Gaswet artikel 32 lid 7 (vermelding overeenkomsten met verwante bedrijven met een omzet > € 4,5 mln.) wordt vermeld dat op basis van de Beheerovereenkomst door ZEBRA Pijpleiding V.O.F. een vergoeding voor het ter beschikking stellen van de gastransportleiding in rekening wordt gebracht aan ZEBRA Gasnetwerk B.V.

## Grondslagen voor waardering

### *Vaste activa*

De vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen. Afschrijvingen vinden plaats volgens het lineaire systeem.



Afsluiter regelstation Ossendrecht

### ***Vorderingen***

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, voor zover nodig rekeninghoudend met mogelijke oninbaarheid.

### ***Overige activa en passiva***

Alle overige posten in de balans worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

## **Grondslagen van resultaatbepaling**

### ***Omzet transportvergoedingen***

De transportvergoedingen worden op grond van de Overeenkomst van Samenwerking berekend aan DELTA Pipe B.V. en RWE Supply & Trading GMBH op basis van de overeengekomen capaciteit. Het transporttarief is conform het tariefvoorstel, ingediend bij en goedgekeurd door de ACM.

### ***Overige bedrijfsopbrengsten***

De vergoeding aan DOW Benelux B.V. is gebaseerd op de gesloten overeenkomst.

Op basis van dienstverleningsovereenkomsten wordt aan de netbeheerders een vergoeding in rekening gebracht voor het beheer en onderhoud van het aftakleidingennet en gasontvangststations. Verder is opgenomen de opbrengst van de overige dienstverlening aan derden.

### ***Kosten ter beschikkingstelling gastransportleiding***

Voor het ter beschikking stellen van de gastransportleiding wordt door ZEBRA Pijpleiding V.O.F. op basis van de Beheerovereenkomst een vergoeding in rekening gebracht.

### ***Overige bedrijfskosten***

Deze post betreft de bijdrage aan brancheverenigingen en de beloning van de leden van de Raad van Commissarissen.

### ***Vennootschapsbelasting***

De vennootschap is belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De berekening van de vennootschapsbelasting is gebaseerd op de geldende tariefstructuur, zijnde 20,0% over de eerste € 200.000 en 25,0% over het resterend fiscale resultaat. Daarnaast is bij de berekening van het fiscaal resultaat rekening gehouden met de door de Belastingdienst geboden faciliteiten.

# Toelichting op de vennootschappelijke balans

(bedragen in € 1.000)

## Immateriële vaste activa

Voor de toelichting op de immateriële vaste activa verwijzen we naar het geconsolideerde deel van de jaarrekening.

## Materiële vaste activa

Dit betreft computer hardware ten behoeve van de besturing en bewaking van het gastransportproces, meet- en telecommunicatieapparatuur, gereedschappen en inrichting van het kantoor, van de werkplaats en van de bedrijfsauto's.

### Overzicht materiële vaste activa

	31-12-16	31-12-15
Aanschafwaarde per 1 januari	974	906
Investeringen	0	68
Desinvesteringen	0	0
Totaal aanschafwaarde per 31 december	974	974
Afschrijvingen per 1 januari	564	478
Afschrijvingen ten laste van het resultaat	93	86
Desinvesteringen	0	0
Totaal afschrijvingen per 31 december	657	564
Boekwaarde per 31 december	317	410

## Financiële vast activa

### - deelnemingen

Overzicht deelnemingen

	31-12-16	31-12-15
Saldo per 1 januari	3.159	3.531
Winstuitkering conform aandeelhoudersbesluit	-243	-274
Resultaat deelnemingen	-129	-98
Saldo per 31 december	2.787	3.159

## Vlottende activa

### - handelsdebiteuren

De vorderingen Handelsdebiteuren bestaan uit de gefactureerde voorschot vergoedingen van de dienstverleningsovereenkomsten, de afrekeningen hiervoor en de onder handen werken positie van de werken voor derden 2016.



### - *geldleningen*

Deze post betreft de rentedragende geldleningen aan Enexis B.V. Hiervoor zijn geen zekerheden verkregen. Het gemiddeld rentepercentage Euribor over deze leningen u/g in 2016 was negatief. Daarom is gerekend met een rentepercentage van 0% (1 maands Euribor in 2015 was 0,02%).

### - *overige vorderingen*

Deze post betreft een aantal vooruitbetaalde kosten 2016.

## Liquide middelen

De liquide middelen betreft het tegoed in rekening-courant bij Rabobank, deze staan ter vrije beschikking. In april 2016 is ZEBRA Gasnetwerk overgegaan van The Royal Bank of Scotland (RBS) naar een nieuwe huisbankier Rabobank.

## Eigen vermogen

### - *aandelenkapitaal*

Het maatschappelijke aandelenkapitaal bedraagt € 100.000, verdeeld in 100 aandelen van € 1.000. Het gestorte kapitaal bedraagt € 21.000, welke als volgt is verdeeld:

	<b>31-12-16</b>	<b>31-12-15</b>
Enexis B.V.	14	14
Enduris B.V.	7	7
Totaal	21	21

### - *agioreserve*

Met als uitgangspunt van een vermogensverhouding van 30% eigen vermogen en 70% vreemd vermogen conform het Handhavingplan Groepsfinanciering Netbedrijven heeft per 1 juli 2008 een agiostorting plaatsgevonden van € 12.270.000.

### - *overige reserve*

Het verloop is als volgt:

	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Saldo per 1 januari	4.536	4.536
Bij: Winstbestemming resultaat vorig boekjaar	1.950	1.963
Af: Uitkering slotdividend	1.950	1.963
Saldo per 31 december	4.536	4.536

## Voorzieningen

### - *voorziening groot onderhoud*

Deze voorziening is gevormd voor het piggen van de gastransportleiding. De voorziening heeft een langlopend karakter.

## Belastinglatentie

Deze belastinglatentie heeft betrekking op:

- een tijdelijk verschil tussen het commerciële resultaat en het resultaat op fiscale grondslagen als gevolg van toegepaste commerciële afschrijvingspercentages > 20%.
- een tijdelijk verschil tussen het commerciële resultaat en het resultaat op fiscale grondslagen als gevolg van de door de Belastingdienst toegestane faciliteit van vervroegde afschrijving op nieuwe bedrijfsmiddelen.

## Kortlopende schulden

### - leveranciers

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-16	31-12-15
Leveranciers	53	39

### - belastingen

De belastingenschuld kan als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-16	31-12-15
Omzetbelasting	30	60
Vennootschapsbelasting	69	61
Totaal	99	121

### - overige schulden

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-16	31-12-15
Te verwachten facturen	394	274
Afrekeningen aftakleidingen en gossen	0	9
Totaal	394	283

## Niet in de balans opgenomen regelingen

ZEBRA Gasnetwerk B.V. vormt tezamen met ZEBRA Activa B.V. te Bergen op Zoom, EnTrade Pipe B.V. te Bergen op Zoom en ZEBRA Pijpleiding V.O.F. een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Uit dien hoofde is de vennootschap aansprakelijk voor de hieruit voortvloeiende schulden.

## Gebeurtenissen na balansdatum

Geen gebeurtenissen.

## Voorstel tot winstbestemming

De winst- en verliesrekening sluit met een saldo van € 2.056.301.

Het voorstel tot bestemming van de winst is het gehele resultaat uit te keren aan de aandeelhouders.

Het voorstel tot winstbestemming is nog niet in de jaarrekening verwerkt.

# Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verlies rekening

(bedragen in € 1.000)

Voor een toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening wordt tevens verwezen naar de grondslagen van resultaatbepaling.

## Kosten uitbesteed werk, materialen en overige externe kosten

Deze kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2016	2015
Materialen	93	148
Uitbesteed werk	1.350	864
Kosten gedetacheerd en ingeleend personeel	1.094	1.071
Accountantskosten	22	14
Overige externe kosten	447	391
Totaal	3.006	2.489

De kosten uitbesteed werk zijn hoger ten gevolge van de werkzaamheden van de reconstructie Tractaatweg en het amoveren van het gasontvangststation WKC Bergen op Zoom. Deze kosten zijn doorberekend aan derden.

Alle medewerkers van ZEBRA Gasnetwerk B.V. zijn werkzaam op basis van detachering.



## Afschrijvingen vaste activa

Afschrijvingen vinden plaats volgens het lineaire systeem.

Het EHD-gastransportnet wordt afgeschreven in 25 jaar.

De ethernetverbindingen telemetrie worden afgeschreven in 15 jaar.

De computersoftware ten behoeve van de besturing en bewaking van het gastransport-proces en de ontwikkelingskosten van het Pipeline Integrity Management Systeem (PIMS) worden afgeschreven in 5 jaar.

De computerhardware ten behoeve van de besturing en bewaking van het gastransport-proces, meet- en telecommunicatieapparatuur, gereedschappen en de inrichting van de bedrijfsauto's worden afgeschreven in 5 jaar. De afschrijvingstermijn van de T-split is 4 jaar.

De inrichting en inventaris van het nieuwe (gehuurde) kantoor met werkplaats wordt afgeschreven in 10 jaar.

## Overige bedrijfskosten

Deze post betreft de bijdrage aan brancheverenigingen en de bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen, welke € 31.500 bedraagt.

## Resultaat deelnemingen

Het resultaat kan als volgt worden gespecificeerd:

	2016	2015
Opbrengst deelneming Entrade Pipe BV	-84	-64
Opbrengst deelneming Zebra Activa BV	-45	-34
	-129	-98

## Financiële baten en lasten

Hieronder zijn verantwoord de rentebaten van de bankrekening, de rentebaten van de geldleningen aan Enexis B.V. en Enduris B.V. en overige rentebaten en -lasten.

# Overige gegevens

## Statutaire bepalingen met betrekking tot de winstbestemming

### **Artikel 20, lid 2**

De winst staat ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering.

### **Artikel 20, lid 3**

De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het geplaatste kapitaal, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moet worden aangehouden.

### **Artikel 21, lid 1**

Uitkeringen ten laste van de reserve als bedoeld in artikel 20 en dividenden zijn opeisbaar vier weken na vaststelling, tenzij de Algemene Vergadering daartoe op voorstel van de directie een andere datum bepaalt.

### **Artikel 21, lid 3**

Onverminderd het bepaalde in artikel 20 lid 3, wordt, indien de Algemene Vergadering op voorstel van de directie dat bepaalt, uit de winst over het lopende boekjaar een interim-dividend uitgekeerd.

## Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van commissarissen en aandeelhouders van ZEBRA Gasnetwerk B.V.

### Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

#### Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening ZEBRA Gasnetwerk B.V. 2016 te Bergen op Zoom gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van ZEBRA Gasnetwerk B.V. op 31 december 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

#### De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2016;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

#### De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van ZEBRA Gasnetwerk B.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

### Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

## Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

### Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

### Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 26 april 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. P.A.E. Dirks RA